პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით! ოთხშაბათი, 10 ივნისი 1925 წ. წელიწადი მეხუთე ფასი 3 კ.—თვიურად 60 კ.

ფითელი კომუნარი

№ 127 (825) 1 და 2 ქართული მსრ. დივ. პოლიტ-განეყოფილების ყოველდღიური გაზეთი

რედაქც. მისამართი: ტფ., ევანგულოვის ქუჩა ელსხენი 2—24
განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომ. სტრ.

ხუთშაბათს, 11 ივნისს, საღამოს 7 საათზე, ტფილისის ალმასკომში მოწვეულია ტფილისის საბჭოს ალმასკომის გაფართებული სხდომა თემ-ალმასკომების თავმჯდომარეთა დასწრებით.

დღის წესრიგი:

1. საბჭოთა ალმშენებლობისა და სოფელში მუშაობის შესახებ.
2. კომუნალური ბანკის მოხსენება ძირითადი თანხის 1 მილიონი.
3. მიმდინარე საკითხები.

ტფილისის ალმასკომის ყველა წევრთა, კანდიდატთა და თემ-ალმასკომების თავმჯდომარეთა დასწრება სავალდებულოა.

პრეზიდიუმი.

პირველი ტერ-შეკრების პირველი ძალები.

დღეს იწყება 1902 წელში დაბადებულ კომპარტიის წევრების ტერ-ნაწილებში გაწევრება. 15 ივნისიდან კი გაყვანილ ვენება ამავე წლის უპარტიო ახალგაზრდობაც.

ანბანიად პირველი ტერშეკრება ფაქტიურად უკვე დაიწყო. პირველ რიგში ტერ-შეკრებაზე მიდიან კომუნისტები.

კომუნისტები სავსებით გასაგებია.

წითელი ჯარის ტერ-სისტემაზე გადასვლა სრულიად ახალი საქმეა ჩვენ რესპუბლიკაში. ამდენად მხოლოდ ჩამოყალიბებულ იქმნა ტერ-ნაწილების ძირითადი აპარატი, მისი ჩონჩხი. ეხლა კი ჩვენს წინაშე სდგას მოსკანა--პირველი ტერ-შეკრების ჩატარება ე. ი. პირველი ცდის მოხდენა ტერ-შეკრების ბოლოო განხორციელების საქმეში.

ამ პირველ ცდისაგან, პირველი ნაბიჯისაგან ბევრათ დამოკიდებულია შემდეგი მუშაობის ნაყოფიერობა ტერ-ალმშენებლობის დარგში.

ამიტომაც ჩვენი სადღეისო მოსკანაა რაც შეიძლება მეტის წარმატებით ჩატარებულ შენას პირველი ტერ-შეკრება. ამას კი ჩვენ შევძლებთ მაშინ, როცა ასეთ ფრიად დიდ მნიშვნელობის საქმის შესრულებაში უაღრესად აქტიურ და ენერგიულ მონაწილეობას მიიღებენ მთელი მშრომელთა ბასა, ხელისუფლების ორგანოები და პარტია. როგორც საბჭოთა ალმშენებლობის ყოველივე დარგში, ისე ამ საქმის ნაყოფიერად გატარებაშიც პირველი და მთავარი როლი ეკუთვნის კომუნისტურ პარტიას.

აქაც კომუნისტები უნდა აღმოჩნდნენ მაგალითი სხვებისთვის. აი რატომ პირველ რიგში პირველ ტერ-შეკრებაზე მიდიან 1902 წელში დაბადებული კომპარტიის წევრები.

კომუნისტური პარტიის ძლიერი ხერხემალია, რომელზედაც დაფუძნებულია მთელი წითელი არმიის დაუძლეველობა და ფოლადისებური სიმტკიცე.

კომუნისტი წითელი არმიელები ეს მოწინავე ელემენტია მთელი წითელ-არმიელთა მასის.

დისციპლინის გამაგრებაში, პოლიტმეცადინეობაში, სამხედრო სწავლაში, თუ ბრძოლის პირობებში კომუნისტი ყოველთვის პირველი და დაწარჩენ უპარტიო ამხანაგების მაგალითი უნდა იყოს. სწორედ ასევე ახალგაზრდა კომუნისტები, რომლებიც გაწვეულნი არიან დღეს ტერნაწილში, მოვალენი არიან დაუყონებლივ გაეშუროთ თავიანთ ნაწილებში და აღფრთოვანებით მიიღონ მონაწილეობა ტერსისტემის ბრწყინვალეთ დაგვირგვინების საქმეში საქართველოში.

კომუნისტ ცისკრებადელნო ღირსეულად მოიხადეთ თქვენი ვალი პარტიის და მუშურ-გლეხური ხელისუფლების წინაშე!

როგორც ერთი დაუყონებლივ გამოცხადდით თავის ნაწილებში!

კაპიტალიზმის წინასწარობა კვლავ დაირღვა.

ნაადრევი დარჩა მსოფლიო ბურჟუაზიის სიხარული მისი ბატონობის განმტკიცების შესახებ. ჯერ კიდევ ამ რამოდენიმე ხნის წინად ყველა ქვეყნის კაპიტალისტები ზეიმობდენ თავის სისხლიან გამარჯვებას მუშათა კლასზე. მათ მაგიეროდ ის მძიმე ამოცანა დაჩაგრულ ალმოსავლეთში.

რა არის ჩინეთის ამბები და მაროკოში ბრძოლა თუ არა დამონებულ აღმოსავლეთის ორი მტაცებელ იმპერიალიზმის წინააღმდეგ. კაპიტალიზმმა უკადურეს მდგომარეობამდე მიიყვანა ჩაგრულთა მსოფლიო. აღმოსავლეთის მრავალ მილიონიან დამონებულ მასების მოთმინების ფიალა აღივსო.

ამიტომაც არის რომ ეს მასა აღმაპარაკდა რევოლიუციონურ ენაზე. „ძირს უცხოეთის მონობა! გაეშმარჯოს თავისუფალ ჩინეთს!“ ისმის შორეულ აღმოსავლეთში.

„ჩვენ ვიბრძოლებთ უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე“—ბანს ეუბნება აჯანყებული მაროკო.

და იმპერიალიზმი ელდა ნაკრავი, ფაფარაყრილი გზავნის თავის ჯარებს აჯანყებულ მონების გასაყლეტად და გასანადგურებლად. ჩინეთისაკენ ყოველმხრიდან მიიმართებიან ინგლისის, საფრანგეთის, იაპონიის, ამერიკის, იტალიის სამხედრო გემები დატვირთული არაღით და ჯარით. მაგრამ ეს ოდნავ არ შველის იმპერიალისტებს. მოძრაობა უცხოელ მოძალადების წინააღმდეგ უფრო და უფრო ვითარდება და ღრმავდება. ჩინელები არ იხევენ უკან!

არც მაროკოს არაბები არიან ძაბუნად!

„ჩვენ ვიბრძოლებთ მანამდე, სანამ სამუდამოთ არ გავანთავისუფლებთ ჩვენ სამშობლოსო“ ამბობენ ისინი. და სწორი უნდა ვსთქვათ რიფები ღირსეულად იცავენ თავის სიტყვას. დღევანდელი რადიო გადმოგვცემს, რომ რიფებმა სასტიკი დამარცხება აგებმეს საფრანგეთს.

ამრიგად ერთ მუჭა რიფებმა დაამარცხეს ძლევამოსილი საფრანგეთის ჯარი.

ეს სიმბოლიური მოვლენაა, რომელიც კაპიტალიზმის აღსასრულის მოახლოებას ღაღადებს.

აღმოსავლეთი იწყებს იმპერიალიზმის წინააღმდეგ შეურიგებელ ბრძოლას.

მას ძმურ ხელს უწოდებს ევროპის პროლეტარიატი.

ამრიგად ეგრეთ წოდებული კაპიტალიზმის „სტაბილიზაცია“ (წონასწორობა) მძლავრად შეირყა; დაირღვა უფრო მალე ვიდრე ჩვენ გვეგონა.

უნდა ვიფიქროთ, რომ დაირღვა სამუდამოთ და საუკუნოთ.

—ე.

ახალი რადიო-ამბები

მდგომარეობა ჩინეთში.

შანხაი ღელავს.—გაჩერებულია 50 ქარხანა.—გაფიცები გადადის სხვადასხვა ქალაქებში.— მთელი ჩინეთი კარახანს მიმართავს.—გაფიცულია 250.000 კაცი.—

იმპერიალისტებმა გადასხვეს შანხაიში 1.020 მეზღვაური.

დღემდის შანხაიში მოკლულთა რიცხვი უდრის 65-ს, მძიმედ დაჭრილია ასზე მეტი. დაპატიმრებულია რამოდენიმე ასეული კაცი.

გაფიცულია 250.000 კაცი.

შანხაი ღელავს. გაჩერებულია 50 ქარხანა.

ოთხ ივნისიდან შანხაიში შენელდა შეტაკებები. უცხოელების პოლიცია თავს დაესხა გომინდანის პარტიის შენობას და შანხაის უნივერსიტეტს. სცემეს ბურება სტუდენტებს. უნივერსიტეტი დაბეჭდა უცხოელების პოლიციამ.

გაფიცები ძლიერდება. გაჩერებულია 50 ქარხანა. ალაგ-ალაგ გაფიცულთა მაგიერ მუშაობენ შტრეიკბეხერები (მოსყიდულები), რომელთა შორის უმეტესობა თეთრგვარდიელებია.

გაფიცები გადადის სხვადასხვა ქალაქებში.

საპროტესტო მოძრაობა დღითი დღე იზრდება უცხოეთის ძალმომრეობის წინააღმდეგ. იფიქრა გაფიცებმა ჩანშაში, ნანკინში, ნანჩანში და სხვა ქალაქებში.

მთელი ჩინეთი კარახანს მიმართავს.

როგორც დიპლომატიური კორპუსის წამასახლისი, კარახანი დებულობს ჩინეთის ყოველ კუთხიდან პროტესტის დეპეშებს დანარჩენ სახელმწიფოების დიპლომატიურ წარმომადგენლებზე გადასაცემად. ეს გარემოება მეტად აღიზიანებს უცხოეთის დიპლომატებს.

ბოლშევიკები კი არა, პატრიოტები.

პეკინის ეროვნულ უნივერსიტეტის სტუდენტებმა გამოაქვეყნეს დეკლარაცია, რომელშიაც ისინი აბათილებენ მათზე წაყენებულ ბრალდებებს ბოლშევიკობაში: „პრიტანეთის მთავრობა გამოსავალს ეძებს მდგომარეობიდან. შანხაის ამბებში დანაშაულობას თავს ახვევს ბოლშევიზმს. ჩვენ უნდა გამოვაშკარაოდ ეს ფარისევლობა.“

გრძელდება ცილისწამების კამპანია.

გრძელდება ცილისწამების კამპანია საბჭოთა კავშირისა და ჩინეთის ეროვნულ მოძრაობის წინააღმდეგ. იმპერიალისტები ავრცელებენ ხმებს, რომ შანხაის არეულობას საფუძვლად უდევს ბოლშევიკების ფულებიო. ამის „დასამტკიცებლად“ იაპონიის საგენტო აქვეყნებს ყალბ ცნობებს, თითქოს შანხაიში აღმოეჩინოთ ბომბის ქარხნები, რომ ჩინეთში შეევიდა 500 შეიარაღებული სტუდენტი და სხვა.

ჩუან-ცზო-ლინის პოზიცია.

ჩუან-ცზო-ლინმა წინადადება მისცა ჩილის პროვინციის ძალებს მიიღონ გადამჭრელი ზომები სტუდენტთა მოძრაობის წინააღმდეგ. მან განაცხადა, რომ ის არ დაუშვებს არეულობას ტიან-ცზინში.

იტალიამ, ბრიტანეთმა, ამერიკამ და იაპონიამ გადასხვეს შანხაიში 1.020 მეზღვაური.

4 ივნისს შანხაიში გადმოსხმულ იქნა 450 ბრიტანეთის, 210 იტალიის, 200 ამერიკის და 160 იაპონიის სამხედრო მეზღვაური.

საპროტესტო მიტინგები ლონდონში.

ლონდონში გაიმართა საპროტესტო მიტინგები ინგლისის შანხაიში მოქმედების წინააღმდეგ. მიტინგები მოწყობილ იქნა კომპარტიისა და დამოუკიდებელ მუშათა პარტიის ჩუან-ცზო-ლინმა წინადადება მიერ.

ამერიკის პოზიცია გაურკვეველია.

ჩინეთის ამბებთან დაკავშირებით ამერიკის მოქმედება გაურკვეველია.

ამერიკის სენატის წრეები აღნიშნავენ, რომ ამერიკის ჯარები გამოყენებულ იქნებიან მხოლოდ ამერიკელების ინტერესების დასაცავად.

პრესის დიდი ნაწილი და საზოგადოებრივი აზრი მოითხოვს, რათა ამერიკა არ შეუერთდეს სხვა სახელმწიფოების ინტერვენციას. სენატორი ბორაც ამავე აზრისაა.

იმპერიალისტების შიში.

გაზ. „დეილი კრონიკლი“ განმარტავს შანხაის ამბებს და სწერს: „როგორც სჩანს დასავლეთ—ევროპის სახელმწიფოები ჰკარგავენ თავიანთ გავლენას ჩინეთში. რუსეთის გავლენა ჩვენს გავლენაზე უფრო ძლიერდება. ამიტომ რუსების პროპაგანდას უნდა დავუპირდაპირო სხვა პროპაგანდა.“

ნიუ-იორკში მყოფ ჩინელ სტუდენტთა სასტიკი რეზოლიუცია.

ნიუ-იორკში მყოფ ჩინეთის სტუდენტებმა გამართეს მიტინგი და გამოიტანეს რეზოლიუცია, რომელშიც ბრალს სდებენ შეერთებულ შტატებსა და სხვა სახელმწიფოებს იმაში, რომ „იმით უსინდისოდ გამოიყენეს შეიარაღებული ძალა უიარაღო სტუდენტებისა და მუშების დასახვრეტად შანხაიში.“ რეზოლიუცია სასტიკად გმობს სახელმწიფოების მოქმედებას ჩინეთის უფლებების დარღვევისათვის.

მაროკოს ამბები.

მტაცებლები შეთანხმდენ.

საფრანგეთი და ესპანეთი შეთანხმდა მთავარ საკითხებში მაროკოსთან დაკავშირებით. გადაწყვეტილია ექსპერტების დანიშვნა ორივე მხრიდან. კომისია მალე შეუდგება მუშაობას.

რიფებმა სასტიკად დაამარცხეს საფრანგეთის ჯარები.

რიფებმა კვლავ დაიკაეჭეს ბიბანი. ეს დიდ დამარცხებას მოასწავებს საფრანგეთისთვის, ვინაიდან ამ ფორტს დიდ მნიშვნელობას მიაწერდა საფრანგეთი. რიფები ენერგიულად იბრძვიან. მათ დაანგრიეს და დაატოვებინეს ფრანგებს რამოდენიმე პოზიცია უერგში.

როგორც ამდენ ქერიმის ერთი ლეიტენანტის განცხადებიდან სჩანს „რიფები ენდობიან ამდენ ქერიმს და მზად არიან შეეწირონ ტერიტორიის განთავისუფლებას. რუსეთი გათავისუფლდა შჰავერელებისაგან. აფრიკაც უნდა გახდეს ავტონომიური, ვერაფერი ვერ შეაჩერებს ომს, სანამ მას არ მოყვება თავისუფლება“.

იმავ დროს ესპანეთის დირექტორიის თავმჯდომარემ დერივერამ აცნობა „ფიგაროს კორესპონდენტს“ რომ საფრანგეთი და ესპანეთი ყოველ ზომას იხმარს, რათა სამოლოოდ დაიმორჩილონ რიფები.

საფრანგეთის კომუნისტები მაროკოს ომის წინააღმდეგ.

კომუნისტ ქალთა პროტესტი.

კომუნისტ ქალებმა გადასცა მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს პროტესტი საფრანგეთის საომარ ოპერაციების წინააღმდეგ მაროკოში.

საფრანგეთის კომპარტიის ბრძოლა მაროკოს ომის წინააღმდეგ ძალიან აწუხებს საფრანგეთის მთავრობას. დაპატიმრეს კომპარტიის რამოდენიმე აქტიური წევრი. ჩამოართვეს მოწოდებები და საიგიტაციო პლაკატები. დაპატიმრეს მრავალი მუშა ომის საწინააღმდეგო მოწოდების გავრცელებისათვის.

წითელი არმია და იმპერიალისტების არმია.

ერიოს არ მოსწორნს სიმართლე.

საფრანგეთის დეპუტატთა პალატაში საფრანგეთის პოლიტიკის შესახებ მაროკოში კომუნისტ ბრანტონი შეეხო იმ ცუდ რეჟიმს, რომელსაც განიცდიან საფრანგეთის ჯარის ასები აფრიკაში და შეადარა მას წითელი არმიის აღმზრდელობითი რეჟიმი.

ბრანტონის გამოსვლის წინააღმდეგ პროტესტი განაცხადა პალატის თავმჯდომარე ერიომ.

ჩვენი სამხედრო კოოპერატივი.

უკანასკნელ ყრილობის მიერ არჩეული გამგეობა უკვე შეუდგა ყრილობის მიერ მიცემულ დირექტივების გატარებას ცხოვრებაში.

მიღებულია წინასწარი ზომები ზოგიერთ დარგების გარდასაქმნელად და გასაჯანსაღებლად. ამ გზით მთელი ენერგია იხარჯება იმაზედა, თუ როგორ უნდა მოეწყოს ძველი დავალიანებისგან თავის დახწევა. მართალია ასეთი მდგომარეობა მარტო ჩვენთან არ არის, მაგრამ საქმის მოგვარებას და გამოსწორებას მაინც დრო და მუშაობა უნდა.

ჩვენი საქმე არც ისეა დაყენებული, რომ მან ეს ვერ შესძლოს. მხოლოთ საჭიროა ხელისუფლების ენერგიული დახმარება, რათა გადასახადის დრო იქნას გაგრძელებული. სხვა საერთო დაბრკოლებებთან ერთად კოოპერატივს შეექმნა ისეთ დროს საქონლის შეძენა, რომ საქონელი დროზედ არ გაიყიდა და ზამთრის სეზონის ნაწილი საქონელი ზაფხულზედ გაუყიდელი დარჩა.

ასეთი მოვლენა ყოველთვის იქნება ვაჭრობაში.

მაგრამ შემდეგისათვის მაინც ფრთხილათ უნდა იმუშაოს კოოპერატივმა და ასეთ შეცდომას უნდა მოერიდოს.

აქვე უნდა აღვნიშნოთ ერთი მტკივნეული ადგილი ჩვენი კოოპერატივის ცხოვრებიდან. ეს არის ნისიათ წაღებული საქონლის ფულის გადაუხდელობა. ბევრს კიდეც ავიწყდება თუ მას რაიმე ვალი აქვს კოოპერატივის. ეს ამხანაგები უდიდეს ბოროტებას სჩადიან, კოოპერაციისადმი თავისი ასეთი მოპყრობით ისინი ხელს კი არ უწყობენ მას, არამედ ზიანს აყენებენ მხოლოდ და მით ხელს უშლიან მის განვითარებას.

მაგრამ გამგეობას აქაც აქვს გამოსავალი. დღეს ჩვენ გაზეთში თავსდება უკანასკნელი გაფრთხილება დავალიანებულ საბჭოსამსახურეებისადმი.

გამგეობა კიდევ ერთხელ მიდის მათთან დათმობაზე და უგრძელებს ვადას. და თუ ამ ლმობიერებამაც ას გაასჯრა გამგეობა მაინც მიაღწევს თავისას და სასამართლოს საშველით აინაზღაურებს. რაიც შეეხება ახლად დავალიანების ნაწილებზედ. ნაწილის სამხკომმა და მეთაურმა უნდა მიიღონ ყოველივე ზომები ყოველ თვიურად დაუშვირონ ჯამაგირიდან და გადასცენ სადაც საჭიროა.

ასეთი ენერგიული ზომების მიღებით გამგეობას საშველად მიეშველა გაცემული საქონლიდან აღებული ფულით დროზედ გადახდოს დავალიანება და ამ რიგათ პირნათლათ გამოვა ყველა სავაჭრო დარგებთან და ნდობაც ექნება. ამ დროთი მიღებულია მთელი რიგი ზომებისა ძველი ვალების ასაღებათ და ამ საქმეში უნდა დაგვეხმაროს ყველა მხხანაგები.

ხ. ლომიძე.

წვიმები საქართველოში.

ხონის რაიონში მთელი თვის განმავლობაში გვაღვები იდგა. 5-6 ივნისს მოვიდა წვიმა, რომელიც დიდ სარგებლობას მოუტანს ნათესებს.

სამხედრო საქმე

საზაფხულო სწავლებისათვის.

IV ათეულისა და ოცეულის საბრძოლო მომზადება.

გასული წერილებში ჩვენ თითქმის სავსებით ამოვწურეთ, თუ რაში მდგომარეობს ათეულისა და ოცეულის საბრძოლო მომზადება ლაშქრული წესით მოძრაობისა და დასვენების დროს.

ეხლა გადავიდეთ იმაზე, თუ რისაგან შესდგება **შეტევითი ბრძოლა.**

შეტევითი ბრძოლას აქვს მთელი რიგი მომენტებისა, რომლებიც აუცილებლად დამუშავებულ უნდა იქნან როგორც ათეულში, ისე ოცეულში. ასეთი მომენტებია: 1) საბრძოლო ამოცანა და მისი შეთვისება მეომრების მიერ, 2) ათეულის მუშაობა პირველი ცეცხლის ზღვარის დაჭერის დროს, აქედან ცეცხლის გახსნა და წარმოება, 3) ცეცხლის ერთი ზღვრიდან მეორემდე გადასვლის წესი-რიგი, 4) ცეცხლის უკანასკნელი ზღვარის დაკავება; ცეცხლი; იერიშის წარმოება და მტერზე დადევნება, 5) რაში გამოიხატება გრანატმტყორცნელთა მუშაობა ბრძოლის ამ პერიოდში, 6) ადგილთან შეგუება, შენიღბვა და ხანდაკობა, 7) ბრძოლა მოშენავლეთ ნივთიერებათა წინააღმდეგ, 8) მეომართა მუშაობა ბრძოლის ველზე თვალთვალის საქმეში, 9) ერთი ათეულის მეორესთან კავშირის საშუალებანი, და 10) გრანატების, ვაზნების შარაგის შევსება და სხვა.

ყველა ჩამოთვლილი მომენტები თანდათანობითი წესით უნდა იქნას დამუშავებული ათეულისა და ოცეულის მიერ. ამას მოუნდება 3-4 მეცადინეობა; ეს მეცადინეობანი უნდა წარმოადგენდნენ ერთი-მეორის გაგრძელებას; ყოველი მეცადინეობის დასრულების შემდეგ უნდა აღნიშნო, თუ სად იქნა შეჩერებული მეცადინეობა და მეორე დღეს კი უნდა დაიწყო იმ ადგილიდან, სადაც შეჩერებულ იქნა ის წინა დღით.

მუხლი 1-ლი საბრძოლო ამოცანა და მეომრის მიერ მისი შეთვისება შემოწმებულ უნდა იქნას პირველი მეცადინეობის დროს. ამასთან უმთავრესი ყურადღება უნდა მიექცეს იმ ამოცანის მტკიცედ და შეგნებულად გაგებას, რომელიც დაგვიდებული აქვს ათეულს, ოცეულსა და ასეულს. აქ არა ერთხელ უნდა მისცე მეომრებს კითხვა იმ ამოცანის შინაარსისა და იმის შესახებ თუ რა უნდა გამოთქვ მეომრებმა მიცემული ამოცანის ურსულების დროს.

ათეულის მუშაობა ცეცხლის პირველი ზღვარის დაჭერისდა (მიახლოება) უნდა გამოიხატებოდეს მანერებში მტრის ტყვიამფრქვევების ცეცხლის ქვეშ. მტერი შეიცდება ისარგებლოს ყოველ ხელმისაწვდომ საშუალებით, რათა აიძულოს ოცეული გაიყოს ათეულებად, სადაც ოცეულის ხელმძღვანელობა ძნელი ხდება და ძნელი რაობა ნელდება.

ათეულების ამოცანა უმთავრესად მდგომარეობს იმაში, რომ რაც შეიძლება ჩქარა და და ფარულად მიაღწიონ ცეცხლის პირველ ზღვრამდე. ამისათვის მოუხდებათ შეიცვალონ მიმართულება, ისარგებლონ მოფარებული ადგილებით (ღრეები, თხრილებით და სხვა). ათეულის შესვენება, მოძრაობის ახალი წესრიგის დასახვა შეიძლება ყოველთვის და მტრის ტყვიის მოფარებულ ადგილზე.

ამ შესვენების დროს არავითარ სროლას ადგილი არ უნდა ჰქონდეს, ვინაიდან ეს იწვევს ძოძრაობაში დაბრკოლებას, რაც უსათუოდ ხელსაყრელია მტრისთვის.

ამ დროს უნდა იყოს ერთი მისწრაფება—რაც შეიძლება ჩქარა მიაღწიონ მეომრებმა აღნიშნულ პირველ ცეცხლის ზღვრამდე.

ი. ბარ.

შენიღბვის სწავლება ნიღაბმანევრის გამოცდილების მიხედვით.

V. შეტევითი ბრძოლა.

შეტევითი ბრძოლის დროს მთავარი ისაა, რომ შეცდომაში შეიყვანო მტერი და მოატყუარო ის შენს განზრახვებში. ჩვენ ისე უნდა ვიმოქმედოთ, რომ მტერი ვერ მიხვდეს, თუ როდის და რა ძალებით დავიწყებთ შეტევას და, რაც მთავარია, რა აღგას დავესხმით ჩვენ მტერს. რომ წარმატებით ავასრულოთ ეს ამოცანა, უნდა დავფაროთ მტრისაგან ჩვენი ძალები და ამასთან ვაწარმოოთ ზოგიერთ უბნებში ისეთი მოქმედება, რომელიც დააწრმუნებს მტერს, რომ თითქოს აქეთ გვაქს მიმართული ჩვენი მთავარი ძალა.

გასული წლის ნიღაბ-მანევრებზე ხმარებული იქნა შენიღბვის მრავალი სახე. პირველ ყოველისა ადგილ—მდებარეობასთან შეგუება—მოძრაობა ბუჩქებით, ღრეებით, ერთი საფარიდან მეორემდე სწრაფი გადრბენა—ყოველივე ამან მოგვცა საუკეთესო შედეგები, მაგრამ ასეთი შენიღბვა შესაძლებელია მხოლოდ საბრძოლოდ გაწვის დროს. ამ მანევრებზე მსროლელები გამოწყობილი იყვნენ მწვანე დოლბანდის თუ ნარმის ნიღაბ—ხალათებში, ხალიჩების ნიღაბ—მოსასხამებში; ტყვიამფრქვევები დაფარული იყო ლურჯი დოლბანდით და სხვა. მაგრამ ყველა ამ საშუალებათა ხმარება მიზანშეწონილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რომ ტანისამოსის ფერი შეეფერება გარემოს და არ გამოირჩევა მის ფერისაგან.

ნიღაბ-მანევრებზე შეჩნეული იყო ისეთი შემთხვევები, როცა მწვანე ხალათებში გამოწუხებილი მეომრები წვებოდენ გადაბრენის დროს ყვითელ ყანებში, რაიც მათ მოძრაობას მყისვე ამელავნებდა.

არტილერიის შენიღბვა სწარმოებდა იმ გვარად, როგორც მოგვრიებით ბრძოლის დროს.

საერთოდ მანევრმა გვიჩვენა, რომ შენიღბვა უმთავრესი საშუალებაა ბრძოლაში, მით უმეტეს ჰაერის მტრის წინააღმდეგ ბრძოლის დროს. შენიღბვის ხმარება ისეთივე აუცილებელია ყველასათვის, როგორც მაგ. ცეცხლის თავის დროზე და მოხდენილი წარმოება. ბუნებრივი შენიღბვა უბრალო და ხელმისაწვდომია საბრძოლო გარემოების ყოველგვარ პირობებში. ტეხნიკური შენიღბვა კი—მეტად სასარგებლო და აუცილებელი დამატება ბუნებრივ შენიღბვის საშუალებისა.

ვ.

1902 წ. დაბად. ახალწვეულ კომუნისტების ვადამდე შეკრების შესახებ.

დღეს ტერიტორ. ნაწილებში იწყება 1902 წ. დაბად. ახალწვეულ კომუნისტების ვადამდე შეკრება.

ახალწვეულ კომუნისტების შეკრების ჩატარება ტერნაწილების პოლიტმომუშავეების პირველი გამოცდაა და თავის თავად ცხადია, რომ პირველ ხანებში დეფექტებს ექნება ადგილი. ეს დეფექტები უნდა იქნეს გათვალისწინებული ნაწილების პოლიტმომუშავეების მიერ, რომ შემდეგში შეკრების ჩატარების დროს ტერნაწილების ცხოვრებაში ასეთ მოვლენებს ადგილი არ დაურჩეს.

შეკრების პირველ დღიდანვე უნდა იქნეს მიღებული ყოველგვარი ზომა, რომ ყველა ახალწვეულ კომუნისტები წერტებზე თავის დროზე გამოცხადდენ და ყოველგვარ მოწმობების და თხოვნების წარდგენას ახალწვეულების მიერ დროებით ან სავსებით განთავისუფლების მიზნით უნდა მოეღოს ბოლო.

ეს შეკრება ხდება ხუთი დღით წინ ახალწვეულების საერთო შეკრებამდე და ამ ხუთი დღის განმავლობაში ახალწვეულ კომუნისტთა შორის ტერნაწილების პოლიტმომუშავეების და პარტორგანიზაციების მიერ დიდი მუშაობა უნდა იქნეს ჩატარებული.

უპირველეს ყოვლისა ახლად მოსული კომუნისტები თანაბრად უნდა იქნენ ასეულების კომუჯრედებში განაწილებული. ამავე დროს უნდა იქნეს მიღებული მხედველობაში ამა თუ იმ ამხანაგის განვითარების და აქტივობის ხარისხი იმ მიზნით, რომ უფრო აქტიური კომუნისტები მოხვდნენ იმ კომუჯრედებში, სადაც აქამდის მომზადებულ პარტმოხანგების საკმაო რიცხვის უქონლობის გამო მუშაობა მოიკოჭლებდა.

ახალწვეულ კომუნისტების მოსვლისთანავე ზოგი კომუჯრედების საერთო შემადგენლობა საგრძნობლად გაიზრდება, რის გამო ასეთი კომუჯრედებში უნდა მოხდეს ბიუროს არჩევნები წესდების თანახმად.

ცხადია, რომ მუშაობა ამ ხუთი დღის განმავლობაში ახალწვეულ კომუნისტთა შორის უნდა ტარდებოდეს განსაკუთრებულ გეგმის მიხედვით, ხოლო ეს გეგმა უნდა შეიცავდეს კითხვების ისეთ რაოდენობას, რომლის შესრულება ყოფილიყო შესაძლებელი ასეთ მოკლე დროის განმავლობაში.

პირველად ახალწვეული კომუნისტები უნდა გაეცნონ იმ პარტიულ და ახკომკავშირის მუშაობას, რომელიც ამ ჟამად წითელ არმიაში ტარდება. ეს უნდა მოხდეს ნაწილის კლუბის, ლენკუთხეების, ბიბლიოთეკის ცოცხალ მუშაობასთან გაცნობით და ჩვენებით. ახალწვეულებმა უნდა გაეცნონ, თუ როგორ ტარდება ცხოვრებაში კავშირი პარტიულ ხაზით წითელ არმიის და ადგილობრივ პარტორგანიზაციათა შორის, რა მნიშვნელობა აქვს კულტშეფობას და სხვა.

ახალწვეულ კომუნისტებმა კარგად უნდა შეითვისონ წითელ-არმიელთა მასების შორის სამხედრო—პოლიტიკურ მუშაობის ძირითადი პრინციპები და აგრეთვე ის, თუ როგორ ტარდება ეს მუშაობა, როგორც შეკრების დროს, ისე მის გარეშე ცვალებად წითელ-არმიელთა შორის.

ახალწვეულ კომუნისტების კრებებზე უნდა იქნეს დამუშავებული დანარჩენ ახალწვეულების შეკრების დროს პარტპოლიტსაგანმანათლებელ მუშაობის გეგმა. აგრეთვე ისმებოდეს კითხვები ტერნაწილის პოლიტიკურ—მორალურ მდგომარეობის შესახებ.

მუშაობის გეგმის დამუშავების დიდი მნიშვნელობა აქვს, განსაკუთრებით ახალწვეულ კომუნისტთა შორის პარტმოვალეობების განაწილებისთვის. პარტმოვალეობების განაწილების მიზანია ის, რომ ყოველმა პარტიულმა ახალწვეულმა იცოდეს თავის ადგილი და თავის მუშაობის ხასიათი მომავალ საერთო შეკრების ჩატარების დროს.

როგორც ვიცით დისციპლინის განმტკიცების საკითხი მთელ თავის სიგრძე—სიგანით წამოიჭრა წითელ-არმიის წინაშე. ამისათვის არის საჭირო, რომ ახალწვეულ კომუნისტებმა პირველ რიგშივე სამხედრო დისციპლინის ძირითადი პრინციპები შეითვისონ. მტკიცე დისციპლინისგან დამოკიდებულია საერთო შეკრების წარჩინებით ჩატარება, რაც ტერნაწილების ძირითად ამოცანას წარმოადგენს.

ი. რუდოვსკი.

ᲒᲕᲔᲜᲡ ᲢᲔᲠ-ᲜᲐᲕᲘᲚᲔᲑᲨᲘ.

ᲞᲝᲒᲒᲕᲔᲪᲘᲗ ᲡᲘᲜᲐᲗᲚᲔ ᲓᲐ ᲤᲔᲮᲡᲐᲪᲛᲔᲚᲔᲒᲘᲡ ᲛᲐᲖᲔ.

ნ-ᲝᲔ ᲚᲔᲒ. ᲡᲐᲙᲝᲛᲔᲜᲓᲐᲜᲢᲝ ᲝᲪᲔᲣᲚᲘ.

თითქმის სამი კვირაა მას შემდეგ, რაც ჩვენი ოცეულის ტენინის კუთხეში არ არის სინათლე.

სამი კვირის განმავლობაში მოკლებული ვართ ღამით ლამე წაკითხვის საშუალებას კუთხეში. დღე კი ხშირად არა ცალია.

კარგი იქნება გამოასწორებდენ ამ ნაკლს, თორემ ლენინის კუთხეც კარგავს თავის მნიშვნელობას.

ამას გარდა ოცეულში არა გვაქვს მაზი ფეხსაცმელებისთვის. ზოგიერთი არმიელები ამის გამო თოფის ზეთით ხმენდენ ფეხსაცმელებს, რაც სწვავს და აფუჭებს მათ. ამნაირად უბრალო რამის უქონლობით ნიადგება ამოდენი ღირებული სახაზინო ქონება.

ოცეულის მეთაურმა დროა ყურადღება მიაქციოს ამ ნაკლულის და იხსნას განადგურებიდან სახაზინო ქონება.

სამხკორი **ტრაქტორი.**

ᲐᲒᲣᲨᲐᲒᲝᲖᲔ ᲣᲡᲘᲜᲐᲗᲚᲝᲒᲐ ᲓᲐᲣᲨᲕᲔᲑᲔᲚᲘᲐ.

მეხუთე ლეგიონი.

ჩვენი ლეგიონის უმწყობროთა საყარაულოზე ძლიერ ცრის მოვალეობის შესრულება. საგუშაგოზე არ არის განათება. ამის გამო შეფერხებულია გუშაგების წესიერად გამოცვლის წესი. წუმწუმის ანთება კი აკრძალულია, რადგან ვგუგომთ დენთსაწყობს.

ამის შესახებ არა ერთხელ და ორხელ ყოფილა აღნიშნული ჩვენი კედლის გაზეთში, მაგრამ ყურადღება არავის არ ექცევია.

დროა ბოლო მოეღოს ამ დაუდევრობას, სანამ რაიმე საბედისწერო არ მოხდა.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲤᲘᲖ-ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲐ.

მე-6-ე ლეგიონი.

ლეგიონის კლუბთან არსებული სპორტწრე, თავის ხელმძღვანელი სამეულის ენერგიული საქმიანობით სასურველ სიმაღლეზე სდგას. დღემდე წრეში ჩაბმული იყო ლეგიონის მცირე შემადგენლობა. ამ უკანასკნელ ხანებში მას მიემატა ახალგაზრდულთა საგრძნობი ნაწილიც, რამაც ძლიერ გამოაცოცხლა მუშაობა.

წრეში ხშირი ხასიათი მიეცა ფიზკულტურიდან სხვა და სხვა ხასიათის მოხსენებების გაკეთებას. შეძენილ იქნა შეძლებისდაგვარათ სპეც ტანსაცმელები—მაგრამ აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს სხვა ტეხნიკურ საშვალებებით უზრუნველყოფა.

31 მაისს კლუბის დარბაზში სპორტ სამეულის მიერ გამართული იქნა მოხსენებები მეტად მნიშვნელოვან თემებზე. ამ წვეულება აქტიურს მონაწილეობას ღებულობდენ წრის ხელმძღვანელებისადმი მიცემულ შეკითხვებით.

მოხსენებების შემდეგ გაიმართა ვარჯიშობა-შეჯიბრებანი. ბოლოს მოვარჯიშე წითელ-არმიელთა შემადგენლობა ყოფილ იქნა ორ განწყვრად და ჩატარდა ფეხ-ბურთის თამაში.

ვ. ლორთქიფანიძე.

ᲙᲚᲣᲑᲣᲠ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲛᲝᲘᲡᲬᲝᲡᲢᲔᲑᲡ.

4-ე ლეგიონი.

ერთი თვის წინად ჩვენს ლეგიონში საკლუბო მუშაობა სრულად მიმდინარეობდა.

კლუბთან არსებობდა რამოდენიმე წრეები; ყველაში სისტემატიურად სწარმოებდა მეცადინეობა. კვირაში ორჯერ და ერთხელ მაინც ყოველთვის იდგმებოდა წარმოდგენები, გამოდიოდა ყველ კვირეული კედლის გაზეთი, ლიტ-გასამართლებები ხშირად იმართებოდა, ასეულებში და ლენოთახში იმართებოდა საუბარი და ხმამდაღი კითხვა.

დღეს ყველა ესენი ერთბაშად მოისპო, და თან გაიყოლა მთელმა კლუბის უფროსმა.

საკლუბო დარბაზი დღეს არ კეთდება ერთი მეათედისა, რაც წინად კეთდებოდა.

ლეგიონში თვენახევრის განმავლობაში არ გამოსულა კედლის გაზეთი, და არ სწარმოებს მეცადინეობა სპორტწრეში, ვუხედავთ იმისა რომ სამწეო ნაწილმა ყველაფრით დაგვაყოფილა.

ყაზარმებს მიუჩვეველ ახალწვეულებთან, ეხლა უნდა სწარმოებდეს გაცხოველებული მუშაობა, რადგან მათი გონება ჯერ კიდევ ვერ გასცილებია ოჯახური-სოფლურ მუშაობის ჩარებს. 15 ივნისიდან კიდევ მოველით 1902 წელში დაბადებულებს, რომელთა შესახებდრად კლუბი გაცხოველებული უნდა გეზადებოდეს.

მაგრამ სამწუხაროდ ეს არ ხდება.

მარტო ერთი ბიბლიოთეკა ვერ დააკმაყოფილებს წიგნების მოთხვით ახალწვეულებს. სხვაშიდაც უნდა სწარმოებდეს მუშაობა რომ შევაყვაროთ სტუმრებს წ. ყაზარმი.

ახალო კლუბის უფროსო, გამოიჩინეთ ინიციატივა და მუშაობა ჩვენ გვკითხე. წიო. არმიელი **გულნატკენი.**

ᲒᲐᲜᲐᲙᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

ᲓᲐᲕᲔᲮᲛᲐᲠᲝᲗ ᲒᲚᲔᲮᲝᲒᲐᲡ ᲛᲘᲤᲒᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲐᲨᲘᲓᲐᲪ.

(ქართ. მეთ. სკოლა.)

ბანაში ჩამოსვლის შემდეგ ბიურო კოლექტივმა მიზნად დაისახა მჭიდრო კავშირი დაეკავებია № რაიონის გლეხობასთან, რისთვისაც თითეული უჯრედიდან გამოყო სათანადო კომისია.

ამასთანავე ერთად ყოველ კვირაობით ქართული, 21 სკოლის, სომხეთის და ადერბეიჯანის სამხ. სკოლების თითო ასეულები, რამდენიმე ხელმძღვანელებით და სამხ. ორკესტრით მიდიან სოფლებში, ახდენენ გლეხებთან ერთად კრებებს, აცნობენ მათ საბჭოთა მთავრობის აღმშენებლობას და წითელი-ჯარის ყოფა ცხოვრებას.

სოფლის გლეხობა და გლეხი ქალები აღფრთოვანებით ეგებებიან ჩვენს მისვლას, იძლევიან ამ კრებებზე მრავალ შეკითხვებს და სხვა.

ჩვენს ბანაკს ირგვლივ არტყია მრავალი სოფლები, რომლის მცხოვრებთა საქმიანობას შეადგენს მიწის დამუშავება. მათში ბევრია ქვრივ ობლები და ღარიბი გლეხები. ჩვენ არ დავიზარებდით მათი ყანების დამუშავებას, რომ ამისთვის სათანადო ხელმძღვანელობას გაგვიწევდენ ჩვენი უფროსები.

ჩვენი სკოლის კურსანტთა უმრავლესობას შეადგენს გლეხის შვილები, რომლებმაც კარგათ იციან ყანებში მუშაობა.

ჩვენი მოვალეობაა, დავეხმაროთ ქვრივ-ობლებს და ღარიბ გლეხობას.

სამხკორი: **ზ. ჯაში.**

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲡᲐᲛᲮᲙᲝᲠᲔᲒᲘ ᲡᲐᲛᲣᲨᲐᲝᲖᲔ.

სამხკორთა წრის მუშაობა 1-ლ ქ. მსრ. ლეგიონში.

ჩვენს ნაწილში თავიდანვე ქონდა ყურადღება მიქცეული სამხკორთა მოძრაობას, მაგრამ სხვა და სხვა ტეხნიკური დაბრკოლებისა და სახელმძღვანელოების უქონლობის გამო ის ვერ იყო კარგ დონეზე დაყენებული. მაგრამ ამ რამოდენიმე თვის წინად მუშაობამ სამხკორებთან ფართე ხასიათი მიიღო, რასაც ხელი შეუწყო გაზ. „წითელი არმიელი“-ს რედაქციიდან მიღებულ სახელმძღვანელოებმა.

ეხლა ლეგიონში უკვე ჩამოყალიბებულია სამხკორთა წრე, რომელიც მეცადინეობს სისტემატიურად. წრეს ხელმძღვანელობას უწევენ წრის ბიურო, ბიურ კოლექტივი და კლუბი. მათი ხელმძღვანელობა დამაკმაყოფილებლად უნდა ჩაითვალოს.

წრის მეცადინეობაზე ესწრებიან დაინტერესებული წითელ-არმიელები და სამხკორები ნაწილის ყველა ასეულებიდან და დაწესებულებებიდან. გარდა ამ მეცადინეობისა ასეულებში იმართება საუბრები წითელ-არმიელთა მასაში სამხკორთა მოძრაობაზე, რამაც გამოიწვია მეტი ხალისი და მცდელობა ფართო წითელ-არმიელთა მასა. წრეში თანდათანობით ეწერებიან სამხკორებათ, რომლებთანაც სწარმოებს სისტემატიური მეცადინეობა.

კარგა მუშაობამ ნაყოფი გამოიღო და ლეგიონს მისცა მრავალი სამხკორები, რომლებიც საკმაოთ აწყებენ ლეგიონის საპირ-ბორტო საკითხებს. გარდა ამისა ლეგიონში წინეთ ადგილი ქონდა სამხკორების ათვალწუნებას, მაგრამ სამხკომისა და ბიურო კოლექტივის მიერ ზომების მიღების შემდეგ ამას ბოლო მოეღო.

ამ საზაფხულო პერიოდში გავდევართ საზამთრო პერიოდის პროგრამას, რადგან პროგრამა მიღებულ იქნა დაგვიანებით. უსურვებთ ყველა წითელ არმიელებს და უფ-პოლიტშემადგენლობას მიეღოთ მონაწილეობა სამხკორთა მუშაობაში და მით გამხდარიყოთ აქტიური სამხკორები ჩვენი წრისა, რითაც ჩვენ შევსძლებთ გამოვასწოროთ ნაწილის ყოველივე ნაკლულევანებანი.

სამხკორი **მარკოლ.**

ᲥᲕᲘᲠᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲢᲣᲛᲐᲠᲘ.

ცხენ. ლეგ. სამნეო ჯგუფი.

ჩვენი ლეგიონის სამნეო ჯგუფის ერთ წითელ არმიელს თიანეთის მაზრიდან ეწვია სანახავად მამა. სოფლელი გლეხის სტუმრობამ ძლიერ ასიამოვნა ყველა წითელი მოლაშქრეები. შამოვეხვიეთ გარშემო და დაუწყეთ გამოკითხვა სოფლის ცხოვრების შესახებ. იგიც დაუხარბლივ—ხალისიანად გვიამბობდა, თუ ჩვენმა მუშურ-გლეხურ მთავრობამ როგორ გაუხსნა კოოპერატივი გლეხებს და იაფ ფასებში აწვდის საჭირო საქონელს.

—„შვილებო, დიდ დახმარებას გვიწევს მთავრობა დიდს, ხვნა თესვის საქმეში. მოიტანეს რადაც ტრაქტორებიც და სულ ერთიანად გადავატრიალეთ მიწები.“

ძიამ გვიამბო, რომ ტრაქტორით მოხნულ მიწაში 3 მანეთს გვახდევინებს მთავრობა და იგიც ოთხი თვის განმავლობაშიო და დიდ კმაყოფილებას გამოსთქვამდა.

არმიელები ძლიერ გაახარა ამ ამბავმა. ტრაქტორზე მუშაობის სურვილმა ყველა გაიტაცა.

ძიას, ასე უძახოდით გლეხს, დავათვალიერებიეთ ჩვენი საცხოვრებელი ბინები, კლუბი, ლენინის კუთხეები და სხვა.

მეორე დღეს ძია შევიყვანეთ პოლიტსაათზე. ის დიდი გულმოდგინებით უსმენდა საუბარს, ხოლო შემდეგ თითონეულ მოგვიყვა გლეხობის თავგადასავალს ძველი—დამჭაშვის ხელისუფლების დროიდან და მოგვიწოდა მთელი ჩვენი არსებით მოგვეკიდა ხელი მუშურ-გლეხური სახელმწიფოს ინტერესების უზრუნველსაყოფად.

არმიელებმა მხურვალე ოვაციები გაუმართეს ძიას და ხელში აყვანილი დაატარებდენ.

დ. ხეფრაშვილი.

ᲜᲔᲢᲐᲕ, ᲠᲝᲓᲘᲡ ᲒᲕᲐᲚᲘᲠᲡᲔᲑᲔᲜ!

აგერ თითქმის ორი თვეა მას შემდეგ, რაც, რომ ჩვენი 1-ლი ლეგიონის უფ-პოლიტ-შემადგენლობაზე იყო გამოწერილი ტანისამოსი: შარვალი და ხალათები. ხალათები მივიღეთ შესაკერავი, მაგრამ შარვლები კი აღარ გვადირსეს.

ზოგიერთ უფ-პოლიტ-შემადგენლობას არც საზამთრო შარვლები მიგვღია და ეხლა კი საზაფხულოსაც აღარ გვაძლევენ წინაპართა გატანჯულ ცხოვრების სურათების ხილვა, როცა მეფე-მთავრთა ურთიერთ შორის მტრობით ან უცხო ტომთა შემოსევით, როგორ ნადგურდებოდა ხალხის ავკაცობა და ადამიანი მხეცს ემსგავსებოდა-კლდეში შეხიზნული.

გამოქვაბულის ქვემოთ არის ცხე კოშკების ნანგრევები ხშირათ შეჩუქურთმებულიც...

ექსკურსიას თან ახლდა საუბარიც და მეტათ სასურველი შთაბეჭდილება დატოვა კურსანტებზე... საერთოთ ეს რაიონი მეტათ მდიდარია სიძველეებითა და სასურველი და საჭიროცაა მისი მთლიანი დათვალიერება—აღწერა.

მალე, ისევ ყველანი, ორგანიზაციულათ გავეშურებით მწვანილისა ძველის ძველ ტაძრის დასათვალიერებლათ, რომელიც შესანიშნავია თავისი სტილით, გარეგნობით და წარწერებით...

გრ. შავგულიძე.

ᲔᲥᲡᲙᲣᲠᲡᲘᲐ ᲐᲚᲒᲔᲗᲘᲡ ᲮᲔᲝᲒᲐᲨᲘ.

სამხედრო პოლიტსკოლა.

ჩამოვედით თუ არა სანაპიროთ, უპირველეს ყოვლისა შეუდექით მისი მიდამოების შესწავლას და გაცნობას... ამას ბელს უწყობს ადგილმდებარეობის სილამაზე, მომაჯადოებელი, მაღალი, ტყით დაბურული მთები და ფიქვნარი... ამინდებიც საუცხოოა... წინასწარ დათვალიერების შემდეგ, 26 მაისს მეთაურები და კურსანტთა შემადგენლობა გავეშურეთ მდინარე აღგეთის ხეობისაკენ, რომელიც ჩვენგან, რაღაც ერთი თუ ორი ვერსითაა დაცილებული. გავედით ფიქვნარში, დავეშვით თავქვე მშვენიერ მინდვრებზე... პირდაპირ მოსჩანს ტყით შებურული მთა კლდოვან ნაპრალებით... სკოლა ხალისით მიყვება მიხვეულ ბილიკებს და მალე აღგეთის ნაპირას ჩავედით... ეს პატარა მთის მდინარე, ღამაზათ მიშხუის და მიიკლაკნება ზღაპრულ სილამაზით აღსავსე ხეობაში.

გავედით გაღმა და შეუყვით მოპირდაპირე მთის კალთას.

მალე დავინახეთ უზარმაზარი კლდის ქანი, რომელშიდაც შეჭრილი იყო ბილიკი. ჩვენც ავყევით მას და ცოტა ხნის შემდეგ გავჩნდით ერთ ძველისძველ გამოქვაბულში, რომლის კედლების სამი მეოთხედი ბუნებრივი კლდეა და მხოლოდ ერთი მხრივ აქვს ხელოვნური კედელი. ეტყობა რომ ესეც მეტათ ძველია... გამოქვაბულში ზომთა მიდის ვიწრო ხვრელი, რომლის სიგანე ერთ არშინს არ აღემატება; მასაც ეტყობა მზრუნველი ხელი; მის წიბურებზე, კოპისებური ნაჭდებია ამოკვეთილი.

ჟამისთა ამ ხვრელში გავლა შეუძლებელი იქნებოდა... მეტათ დაინტერესდენ ყველანი თუ რა იქნებოდა ამის შემდეგ და მიუხედავათ იმისა, რომ ხვრელამდე ასასვლელ ბილიკზე გავლა არც ისე იოლი იყო, და ერთგვარ გაბედულებასაც მოითხოვდა-კურსანტები თამამათ აცოცდენ მასზე... მეცლით ვიფოფხეთ ხვრელში და გავედით მაღლა, ახალ გამოქვაბულში; აქ უკვე წყდება გზა... ირგვლივ მხოლოთ სიბნელე კედლებია, მხოლოთ სამხრეთით-გამოქვაბულს აქვს ორი ფართო ფანჯრისებური სარკმელი გამოტეხილი, საიდანაც სინათლე შემოდის... ამ ფანჯრიდან მოჩანს სამხრეთით მანგლისის ლამაზი პორაცები და ქვემოთ კი, უფსკრულში გველივით მიკლაკნება და მიშხუის მდინარე აღგეთი თავის კლდოვან კალაპოტში.

ვინ იცის, ვისმა მზრუნველმა ხელმა შეკვეთა ხვრელი ამ უზარმაზარ კლდეში... ვინ იცის, რა დიდი გაკივრება უნდა გამოევლო ხალხს, რომ თავის დასაფარავათ ასეთ მიუვალ ხვრელსა და კლდეებში შეეხიზნა თავი... კურსანტები გაფაციცებით თვალიერებენ ყველაფერს და თან უკვირთ... უკვირთ თანამედროვე ხანის შვილთ, თავით უსურვებთ ყველა წითელ არმიელებს და უფ-პოლიტშემადგენლობას მიეღოთ მონაწილეობა სამხკორთა მუშაობაში და მით გამხდარიყოთ აქტიური სამხკორები ჩვენი წრისა, რითაც ჩვენ შევსძლებთ გამოვასწოროთ ნაწილის ყოველივე ნაკლულევანებანი.

სამხკორი **მარკოლ.**

ᲙᲕᲘᲠᲕᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲡᲢᲣᲛᲐᲠᲘ.

ცხენ. ლეგ. სამნეო ჯგუფი.

ჩვენი ლეგიონის სამნეო ჯგუფის ერთ წითელ არმიელს თიანეთის მაზრიდან ეწვია სანახავად მამა. სოფლელი გლეხის სტუმრობამ ძლიერ ასიამოვნა ყველა წითელი მოლაშქრეები. შამოვეხვიეთ გარშემო და დაუწყეთ გამოკითხვა სოფლის ცხოვრების შესახებ. იგიც დაუხარბლივ—ხალისიანად გვიამბობდა, თუ ჩვენმა მუშურ-გლეხურ მთავრობამ როგორ გაუხსნა კოოპერატივი გლეხებს და იაფ ფასებში აწვდის საჭირო საქონელს.

—„შვილებო, დიდ დახმარებას გვიწევს მთავრობა დიდს, ხვნა თესვის საქმეში. მოიტანეს რადაც ტრაქტორებიც და სულ ერთიანად გადავატრიალეთ მიწები.“

ძიამ გვიამბო, რომ ტრაქტორით მოხნულ მიწაში 3 მანეთს გვახდევინებს მთავრობა და იგიც ოთხი თვის განმავლობაშიო და დიდ კმაყოფილებას გამოსთქვამდა.

არმიელები ძლიერ გაახარა ამ ამბავმა. ტრაქტორზე მუშაობის სურვილმა ყველა გაიტაცა.

ძიას, ასე უძახოდით გლეხს, დავათვალიერებიეთ ჩვენი საცხოვრებელი ბინები, კლუბი, ლენინის კუთხეები და სხვა.

მეორე დღეს ძია შევიყვანეთ პოლიტსაათზე. ის დიდი გულმოდგინებით უსმენდა საუბარს, ხოლო შემდეგ თითონეულ მოგვიყვა გლეხობის თავგადასავალს ძველი—დამჭაშვის ხელისუფლების დროიდან და მოგვიწოდა მთელი ჩვენი არსებით მოგვეკიდა ხელი მუშურ-გლეხური სახელმწიფოს ინტერესების უზრუნველსაყოფად.

არმიელებმა მხურვალე ოვაციები გაუმართეს ძიას და ხელში აყვანილი დაატარებდენ.

დ. ხეფრაშვილი.

ᲜᲔᲢᲐᲕ, ᲠᲝᲓᲘᲡ ᲒᲕᲐᲚᲘᲠᲡᲔᲑᲔᲜ!

აგერ თითქმის ორი თვეა მას შემდეგ, რაც, რომ ჩვენი 1-ლი ლეგიონის უფ-პოლიტ-შემადგენლობაზე იყო გამოწერილი ტანისამოსი: შარვალი და ხალათები. ხალათები მივიღეთ შესაკერავი, მაგრამ შარვლები კი აღარ გვადირსეს.

ზოგიერთ უფ-პოლიტ-შემადგენლობას არც საზამთრო შარვლები მიგვღია და ეხლა კი საზაფხულოსაც აღარ გვაძლევენ წინაპართა გატანჯულ ცხოვრების სურათების ხილვა, როცა მეფე-მთავრთა ურთიერთ შორის მტრობით ან უცხო ტომთა შემოსევით, როგორ ნადგურდებოდა ხალხის ავკაცობა და ადამიანი მხეცს ემსგავსებოდა-კლდეში შეხიზნული.

გამოქვაბულის ქვემოთ არის ცხე კოშკების ნანგრევები ხშირათ შეჩუქურთმებულიც...

ექსკურსიას თან ახლდა საუბარიც და მეტათ სასურველი შთაბეჭდილება დატოვა კურსანტებზე... საერთოთ ეს რაიონი მეტათ მდიდარია სიძველეებითა და სასურველი და საჭიროცაა მისი მთლიანი დათვალიერება—აღწერა.

მალე, ისევ ყველანი, ორგანიზაციულათ გავეშურებით მწვანილისა ძველის ძველ ტაძრის დასათვალიერებლათ, რომელიც შესანიშნავია თავისი სტილით, გარეგნობით და წარწერებით...

გრ. შავგულიძე.

ძლევენ, ყოველ დღე გვეუბნებიან ხვალ-დღეს და ასე ამ მოლოდინში ვიმყოფებით უშარვლოთ.

ვერ გაგვიგია, რა დავაშავეთ ჩვენ რომ არც საზამთრო და არც საზაფხულო შარვლებს არ გვაძლევენ. ლეგიონზე ესენი უკვე გამოწერილია და საჭიროა მისი მიღება და დარიგება.

ვთხოვთ ამ გარემოებას მიაქციონ ყურადღება არმიისა და დივიზიის მომარაგების უფროსებმა და მიიღონ ზომები, რომ ჩვენც მოგვეცეს ტანთსაცმელები.

სამხედრო **ტოროლა.**

მოგვეცით კარგი თარჯიმანი.

მეთაურთა გაერთიანებული სკოლა.

ჩვენს სკოლას შტატით 9 თუ 10 თარჯიმანი ეკუთვნის; ნამდვილად კი არც ერთი ხეირიანი თარჯიმანი არა ყავს!..

ყოველი გაკვეთილი, ინსტრუქცია-დადგენილებები (და ლოზუნგებიც კი) ითარგმნება დამხრჩვალებული ენით.

ამას შარშანაც მიაქციეს ყურადღება, მაგრამ გამოსწორებით კი ჯერაც არ გამოსწორებულა და მრავალი შეცდომა მეორდება სხვა და სხვა ადგილას (სამკითხველო, კლუბი, სამოსწ. ნაწ.)

...ყველა თავის ადგილზე უნდა იყოს და ყველას განსაზღვრული და შესაფერი სამუშაოც უნდა ჰქონდეს.

მხოლოდ ამით შეიძლება ნაწილის მუშაობის განაყოფიერება.

დროა სკოლას მიეცეს კარგი და მცოდნე თარჯიმანი.

სამხედრო **ჩვენი.**

ტრამვაი ტფილის-კოჯორს შორის

ინტენერთა სპეციალურმა კომისიამ, რომელიც შემდგარი იყო ტფილისის აღმასკომთან, ტფილის-კოჯორის ტრამვაის გასაყვანათ შედგენილ პროექტების განსახილველათ, განიხილეს ყველა პროექტები. კომისიებში შედიოდენ ინტენერები: ჰიპინძე, მიქელაძე, აბაშიძე და ხაჩატუროვი. კომისიების სხდომებს დაესწრო აგრეთვე ელექტრონული ტრესტის ცენტრალური რაიონის წარმომადგენელი.

კომისიამ „მიზანშეწონილათ აღიარა მესამე ვარიანტით გზის გაყვანა (ვაკე-წუნეთი-კეკეთი-კოჯორი).

კომისიამ დაადგინა გზის გაყვანათ მუშაობის დაწყების საკითხი გადაიტანოს ტფილისის აღმასკომის საგეგმო კომისიაში, სადაც დამტკიცებული იქნება აგრეთვე აღნიშნული ვარიანტი.

დ.

ამბები სოფლებიდან.

საპნის ქარხანა.

შორაპნის სამაზრო გლებკომს განზრახული აქვს მომავლისათვის გახსნას ჭიათურაში საპნის სახდელი ქარხანა.

იურიდიული დახმარება გლეხებს.

აპრილი—მაისის განმავლობაში სამხარის წერითი დამხმარე ბიურომ იურიდიული დახმარება აღმოუნინა 315 გლეხს.

ბრძოლა კონტრაბანდასთან.

კონტრაბანდასთან ბრძოლის გასაცხოველებლათ აჭარის სახ. კომის. სამჭიმ დაარსა განსაკუთრებული ხუთეულები.

გაზეთები ქობ-სამკითხველოებს.

შორაპნის მაზრის 36 სოფლის ქობ სამკითხველოს, ადგილობრივმა გლეხკომებმა გამოუწერეს გაზეთები.

შენაერთის დახურვა.

ზესტაფონში დაიხურა ინვალიდთა შენაერთი „თვითმოქმედება“.

დოლი სენაკში.

ცხენთა საჯიშოების სამმართველომ დაადგინა 20 ივნისს სენაკში მოაწყოს დოლი (მარცხენა).

ახალი ამბები.

— **გამოცდები უნივერსიტეტში შესასვლელათ.** პროფ. განათლების მთავარ მმართველობამ დანიშნა გამოცდები, საქ. უმაღლეს სასწავლებლებში შემსვლელ მსურველთათვის, ზოგიერთ სანგნებში.

— **მეძროხეობა-მერძევეობის სკოლა.** განათლების კომისარიატი დუშეთში ხსნის წვეულა-დღეების სკოლას, სადაც მოწაფეები შეისწავლიან კარაქის დამზადებას.

— **ჭაობიანი ადგილები.** საქ. წყალთა მეურნ. სამმართვ. ცნობით მთელ საქართველოში 6 მილიონ დესეტინა მიწიდან ნახევარი მილიონი ჭაობიანი ადგილებია.

—საზოგადოებრივი სამუშაოს საქ. სახელმწ. საგეგმო კომისიის წინადადებით მიწ.-მოქმ. კომისარიატი იმუშავებს ტყის საკულტურო საქმეში საზოგადო სამუშაოების მოსაწყობ გეგმას.

— **ნიჟნი-ნოვგოროდის ბაზრობა.** ამ. კავკასიის აღმოსავლეთის საგაჭრო პალატა აწარმოებს წინასწარ მუშაობას ნიჟნი-ნოვგოროდის ბაზრობის მონაწილეთა გამოსარკვევათ, შემოსატან საქონლის რაოდენობის შესახებ და სხვ.

— **მეორე დივიზიის** პოლიტგანყოფილება იმუშავებს, ქ-ბ-სამკითხველოებთან სახზედრო კუთხეების მოწყობის დებულების პროექტს.

— **მორწყვა.** ამჟამად საქართველოში სწარმოებს მუშაობა 7 არხის გასაყვანათ, რომელთა საერთო სიგრძე უდრის 107 ვერს და მორწყავს 39.200 დესეტ. სახნავ მიწას.

— **კურორტი „ზომბი“-ს მოსაწყობათ,** ტფილისის საბირჟო კომიტეტმა გადასცა კურორტის საარმშენებლო კომიტეტს 1000 მანეთი.

რადიოს მოყვარულთა კუთხე.

ახალი ანტენა.

ახალი სახის ანტენა, რომელიც შემოღებული იქნა ამ უკანასკნელ ხანებში, ძლიერ ხელსაყრელია დიდ ქალაქებში მოსახმარად. ის წარმოადგენს ორ ჯვარედინად გადაჭიმულ ხის ჯოხებს (1-2 მეტრის სიგრძე), რომლებზედაც მიმაგრებულია სპილენძის მავთულისაგან დამზადებული ორი რგოლის სისტემა.

რგოლები შეკავშირებული არიან ერთმანეთთან რამოდენიმე ადგილზე (ერთი რგოლი დაცილებულია მეორიდან 40 სანტიმეტრის მანძილით). რგოლზე დახვეულია წვრილი გაწმენდილი მავთული, შემდეგ ყველა ეს კი დაყრდნობილ მიმაგრებულია ექვსი მეტრის სიმაღლის ჯოხზე.

ასეთი სისტემის ანტენიდან იმ ოთახში, სადაც მოთავსებულია მიმღები რადიო სადგური მიემართება სპილენძის მავთული.

ჯოხი, რომელიც უმთავრეს როლს თამაშობს ანტენაში რაც შეიძლება მაგრად უნდა იქნეს დასობილი სახლის სახურავზე. უკეთესი იქნება, რომ მას მივამაგრებდეთ სახლის სახურავზე საკვამლე ბუხრებზე ორი დასაყრდენით. პირველს-ქვედა დასაყრდენს თავისუფლად უნდა შეეძლოს ტრიალი (შრნირია), ხოლო ზედას კი არა. ის ამაგრებს ანტენას.

ანტენის ბადია ადიდებს მხოლოდ შემცველობას. მისი დამზადება ყოველგვარი სიძნელის გარეშე შეუძლია თითეულ რადიო მოყვარულს.

ასეთი ანტენის უპირატესობა იმაში გამოიხატება, რომ **ერთდაიმავე სახლზე შეიძლება რამოდენიმე ასეთი სისტემის ანტენის მოწყობა. ისინი სრულიად არ შეუშლიან ერთმანეთს ხელს.** მაგრამ ამასთანავე ერთად აქვს ერთი დეფექტიც. მსგავსი სისტემის ანტენებს გგერების ცოტა გაურკვეველობა ახასიათებთ.

კონკურსი რადიო დრამაზე.

დრამების რადიოს საშვალებით გადაცემის შესაძლებლობის გამო, ერთ ერთ ბელგიურ ჟურნალმა „რადიო ყველასათვის“, გამოაქვეყნა კონკურსი საუკეთესო რადიო დრამაზე.

კონკურსის პირობებია: პიესა უნდა გამოდგეს ბრძოლისათვის. ის ისე უნდა იქნეს შედგენილი, რომ „ბრძოლა“ მისი მოსმენის დროს უნდა წარმოიდგინოს თავი იმ გარემოებაში, რომელშიდაც მიმდინარეობს მოქმედება. ამნაირად მათ საშვალება ექნებათ სრულიად შეიგრძნონ როლების შემსრულებლები და სხვა.

სხვანაირად, „რადიო დრამის“ მოსმენის დროს მაყურებელს უნდა შეეძლოს იმის გაგება რაზედაც მიუთითებენ მსახიობები.

ავტორს ნება ეძლევა ისარგებლოს ხმაურით (ქვიშა, ქარი) და მუსიკითაც.

მეცნიერება და ტექნიკა

მთვარეზე გაფრენის გარშემო.

ჩვენ თავის დროზე გვქონდა მოთავსებული ცნობა იმის შესახებ, რომ ამერიკელი პროფესორი გოდარდი ჯერ კიდევ გასული წლის აგვისტოში აპირებდა მთვარეზე რაკეტის გაშვებას, მაგრამ ვერ მოახერხა, რადგანაც მას არ ეყო ფული მის მოსათავებლად. პროფესორი ყოველგვარ ღონეს ხმარობს, რომ მიმდინარე წლის ზაფხულში მაინც მოიყვანოს სისრულეში თავისი პროექტი.

ჯერ-ჯერობით რაკეტა გაუშვებესებული იქნა ინჟ. ცანდერის მიერ. მან გაუკეთა რაკეტას ფრთები, რომლებიც ჰაერში დიდეს როლს ითამაშებენ მთვარეზე მისი გადასროლის დროს.

გაფრენის მთელი პროცესი უნდა მოხდეს შემდეგი წესით: რაკეტას შეკეცილი ფრთებით აიტანენ 10 კილომეტრის სიმაღლეზე ორი დიდი დირიჟაბლი. ამ სიმაღლეზე ჰაერი 14-ჯერ უფრო გათხელებულია. რაკეტა იმიტომ ააქვთ ასეთ სიმაღლეზე რომ გაუადვილონ მას მიწის ატმოსფეროში თავისუფალი გავლა. ასეთი სიმაღლეზე ატანის შემდეგ რაკეტაში ხდება უკვამლო წამლის აფეთქება. რაკეტის მოძრაობის მიზეზად უნდა ჩაითვალოს ის, რომ რომ როდესაც დენთის გაზები ძლიერი სისწრაფით გადის გამოდის რაკეტის ქვედა ნაწილიდან, თვითონ რაკეტა მიისწრაფის წინ (რეაქტიური მოქმედება).

წამში (პეკუნდი) რაკეტადან 2.500 მეტრის სიჩქარით გამოდის გაზები, რაც ცაიერ სივრცეში უდრის 3.100 მეტრის სიჩქარეს.

რაკეტა მიჰქრის წამში 1 კილომეტრის სიჩქარით, მაგრ. ეს სიჩქარე ვითარდება ტყვი. სიჩქარისებურად.

გადასცილდება თუ არა დ. დამიწის მიმზიდველობის არ. რაკეტა განვითარებს პლან. ტაცია შორისო სიჩქარეს უ. რო სივრცეში.

მიაღწევს თუ არა მთვარ. მიმზიდველობის არეს რაკეტ. ეწლება ფრთები და ნელა ე. ვება მთვარის ზედაპირზე.

ასეთ რაკეტებში შეიძლებ. მოთავსდეს მგზავრებიც. (გ. დარდის რაკეტაში რომელ. უნდა გაუშვას ამ ზაფხულ. კი არა.) რაკეტით ყოველგვარ. მარაგი და ჰაერის წვლებაც შ. იძლება.

შემდეგ ასეთი რაკეტით შ. იძლება ისევ უკან დაბრუნებ. დედამიწაზე.

გადაფრენას და გადმოფრ. ნას მთვარეზე და იქიდან დ. დამიწაზე ცანდერის რაკეტ. მოანდომებს სულ 10 დღეს. მაგრამ ეს მაინც მომავლის სა. კითხია.

ჩვენი ფოსტა.

ამხ. მაყურებელს (პირველი ლეგიონი) გვაცნობეთ ვინ. ობა, თორემ თქვენი კორესპონდენცია არ გავა.

ამხ. ოდიშარაიას კორესპონდენცია „ჩვენი კომუჯრედი“ არ გამოდგა.

ამხ. ტრაქტორს თქვენი წერილი „მოგვაქციეთ ყურადღება“ არ გავა. გადაეცით კედლის გაზეთს.

ამხ. ბზიკს (მეხუთე ლეგ.) წერილი მნეს საყურადღებოთ. არ გავა თუ საკმაოდ არ დაასაბუთეთ.

პასუხისმგებელი რედაქტორი ლ. ჩანტლაძე.

განცხადებები

1923 წელში „ევკოგრუზის“ გამგეობ. დადგენილებით მის. კოოპერატივებიდან მიეცათ საქონელი ნისიათ ჩვენი ნაწილ. ბის უფ-პოლიტ-შემადგენლობას.

ეს ფული უნდა გადაეხადათ 3 თვის განმავლობაში, მა. გრამ გადის მას შემდეგ რამოდენიმე წელი და ეს დავალ. ნება ჯერაც არ ბრის გადახდილი. ამ გარემოებამ სამხედრო კოოპერატივი ჩააყენა უკიდურეს მდგომარეობაში. ამიტომ „ევკოგრუზის“ გამგეობა განმორებით აცნობებს, ვისაც ეს ეხებათ, და უკანასკნელათ აფრთხილებს, შემოიტანონ თავი. ნი ხვედრი დავალიანება, დღეს რიცხვიდან 15 დღის განმა. ვლობაში წინააღმდეგ შემთხვევაში გამგეობა იძულებული იქ. ნება მიმართოს სასამართლოს ამ ფულების იძულებითი წესით ასაკრეფლად.

„ევკოგრუზი“-ს გამგეობა.

1-ლი და მე-2-ე კავკასიის დივიზიების მეომარეთა და პოლიტ-ხალხის საყურადღებოთ.

ქ. ტფილისში გახსნილია ცენტრალური სამხედრო გაზეთის „ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲐ ᲖᲕᲔᲖᲓᲐ“-ს გამომცემლობის ამიერკავკასიის განყოფილება.

მიიღება ხელის მოწერა ყოველ დღიურ სამხედრო გაზეთ „ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲐ ᲖᲕᲔᲖᲓᲐ“-ზე და სამხედრო პოლიტიკურ ჟურნალ „ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲐᲒᲢᲜᲝᲑᲐ“-ზე. („პოლიტ-მომუშავის თანამგზავრი“)

ხელის მოწერის ფასი

„კავკასია ზვეზდა“ 1——თვეში ——1 მანეთი
3— ———2„ 90 კაპ.

„სახელმწიფო პოლიტრაბოტნიკა“
1————80 კაპ.
3————2 მან 30 კაპ.

განყოფილებასთან გახსნილია აგრეთვე სპეციალური სამხედრო წიგნების მაღაზია.

ყოველდღიური მიღება ახალი წიგნების ყველა საკითხებზე. სამხედრო ნაწილებს ეძლევათ შეღავათი და ნისიად.

მისამართი: ქ. ტფილისი, თავისუფლების (ყოფ. ერევნის) მოედანი № 3.